

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๔๑๒ (กนช.)/ ๔๙๙๐

กวด. 166

๙ พ.ย. ๖๖

13.40

สสค. (eMail)

ส่ง : กวด.

รับที่ : ธ10336/66

8 พ.ย. 2566 เวลา 13.30 น.

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๘๙/๑๖๘-๑๗๐ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ วันที่
๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

ด้วยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติขอเสนอเรื่อง มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ในฐานะประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติและกำกับการบริหารราชการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

จากการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ และให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ไปดำเนินการตามมติ กนช. และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมดำเนินการตามมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ ไปใช้ในการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และจัดทำแผนปฏิบัติการตาม ๙ มาตรการดังกล่าวต่อไป

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากมาตรการรองรับฤดูแล้งเป็นเรื่องเชิงนโยบายสำคัญ ที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องนำไปดำเนินการวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ ประกอบกับปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เพื่อเป็นการป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหาภัยแล้งที่อาจส่งผล

ต่อประชาชนได้ทันต่อสถานการณ์ และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่จะสร้างรายได้ในภาคการเกษตร
จึงขอให้นำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗

ตามปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ให้หน่วยงานนำไปใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน
แบ่งเป็น ๒ ช่วง ได้แก่ ช่วงฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน สิ้นสุดวันที่ ๓๐ เมษายน ของปีถัดไป ยกเว้น
พื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ซึ่งเริ่มวันที่ ๑ มีนาคม สิ้นสุดวันที่ ๓๑ สิงหาคม ของทุกปี และช่วงฤดูฝน เริ่มตั้งแต
วันที่ ๑ กันยายน สิ้นสุดวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ของทุกปี ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม คือ (๑) ช่วงก่อนฤดู การเตรียมการ
และการสร้างการรับรู้ (๒) ช่วงระหว่างฤดู การวิเคราะห์ ติดตาม ประเมินสถานการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยและการ
ให้ความช่วยเหลือ (๓) ช่วงสิ้นสุดฤดู การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดฤดูกาล โดยในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗
ได้ดำเนินการตามกรอบแนวทางวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ ดังนี้

(๑) คาดการณ์ปริมาณน้ำต้นทุน ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ แผนการจัดสรรน้ำ
และความต้องการใช้น้ำรายกิจกรรม ช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ ในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน
โดยจัดสรรน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนด และปริมาณน้ำที่นำมาใช้ได้
แหล่งน้ำบาดาลตามข้อมูลศักยภาพน้ำบาดาล (รายตำบล/อำเภอ/จังหวัด) พร้อมการจัดหาแหล่งน้ำสำรอง
ทั้งแหล่งน้ำผิวดินและใต้ดิน

(๒) คาดการณ์แผนการใช้น้ำรายเดือน ช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ รายกิจกรรม
ประกอบด้วย อุปโภคบริโภค การเกษตรโดยส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย รักษาระบบนิเวศ อุตสาหกรรม
โดยการส่งเสริมจัดการน้ำใช้หลัก 3R ให้เพียงพอต่อปริมาณน้ำต้นทุนช่วงฤดูแล้ง และรองรับสถานการณ์เอลนีโญ

(๓) คาดการณ์พื้นที่เพาะปลูกพืช ช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ ในเขตชลประทาน
และนอกเขตชลประทาน ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน

(๔) ประเมินพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำ ช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗
โดยแบ่งเป็นพื้นที่อุปโภคบริโภค (ในเขต/นอกเขตพื้นที่ให้บริการประปานครหลวง/ภูมิภาค) พื้นที่เกษตรกรรม
(นาข้าว/ไม้ผลที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ) และพื้นที่เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

(๕) การส่งเสริมความเข้มแข็งการบริหารจัดการน้ำชุมชน/องค์กรผู้ใช้น้ำ

ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมประชุม
สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งปัญหาและแนวทางแก้ไข และนำมาถอดบทเรียนการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๕/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ นำไปสู่
การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหายั่งยืน และเตรียมพร้อมรับสถานการณ์เอลนีโญ ให้มีความเหมาะสม สมบูรณ์
และเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายั่งยืนได้อย่างทันทั่วทั้ง โดยบูรณาการ
ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงเป็นมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ จำนวน ๙ มาตรการ
มีรายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงรายละเอียดมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ด้านน้ำต้นทุน (Supply)		
๑. เฝ้าระวังและเตรียมจัดหาแหล่งน้ำสำรองพร้อมวางแผนเตรียมเครื่องจักรเครื่องมือในพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	๑.๑ คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค การเกษตร และคุณภาพน้ำ (ก่อนและระหว่างฤดู) พร้อมทั้งติดตาม เฝ้าระวัง และประเมินสถานการณ์ตลอดฤดูแล้ง	- กรมทรัพยากรน้ำ - กรมควบคุมมลพิษ - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมอุตุนิยมวิทยา - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
	๑.๒ สำรวจ ตรวจสอบ พื้นที่แหล่งเก็บกักน้ำสำรอง และจัดทำแผนปฏิบัติการสำรองน้ำในพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำดิบเพื่ออุปโภคบริโภค และการเกษตร	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง
	๑.๓ เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือในพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำได้ทันสถานการณ์	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - จังหวัด - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง
	๑.๔ จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางที่มีมาตรฐานเพื่อใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยง/พื้นที่เกิดเหตุ (บ่อบาดาล)	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมชลประทาน - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - จังหวัด - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๒. ปฏิบัติการเติมน้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	๒.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงรองรับ พื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำ และ ปฏิบัติการเติมน้ำให้กับแหล่งน้ำ พื้นที่เกษตรและพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยง ขาดแคลนน้ำตามสภาพอากาศที่ เหมาะสม	- กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
	๒.๒ จัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติการ เติมน้ำใต้ดินในพื้นที่มีศักยภาพ	- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
	๒.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติการ สูบน้ำใต้ดินในพื้นที่มีศักยภาพ	- กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ด้านความต้องการใช้น้ำ (Demand)		
๓. กำหนดแผนจัดสรร น้ำและพื้นที่ เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ควบคุมการเพาะปลูก ข้าวนาปรัง สร้างการ รับรู้ให้กับเกษตรกร เตรียมน้ำสำรอง สำหรับพื้นที่ลุ่มต่ำรับ น้ำนอง (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	๓.๑ กำหนดแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้อง กับปริมาณน้ำต้นทุน และสถานการณ์ เอลนีโญ พร้อมแจ้งแผนให้กระทรวง มหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและ อนุรักษ์พลังงาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
	๓.๒ กำหนดแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้งและ ขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยระบุพื้นที่ คาดการณ์เพาะปลูก และแหล่งน้ำที่ นำมาใช้ให้ชัดเจน ในรูปแบบแผนที่ เพื่อให้การเพาะปลูกสอดคล้อง กับปริมาณน้ำต้นทุน พร้อมทั้งกำหนด มาตรการป้องกันและแก้ไขการ เพาะปลูกพืชพื้นที่นอกแผนและพื้นที่ ที่ไม่สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการ เพาะปลูกได้ โดยมอบหมายหน่วยงาน ที่รับผิดชอบประชาสัมพันธ์และสร้าง การรับรู้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง	- กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมทรัพยากรน้ำ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - จังหวัด - กรมการปกครอง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมการพัฒนาชุมชน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงกลาโหม - กรมประชาสัมพันธ์ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	๓.๓ ควบคุมการใช้น้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนให้เป็นไปตามแผน และมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบการขาดแคลนน้ำด้านอุปโภคบริโภคของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนล่าง และมอบหมายกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสร้างการรับรู้กับประชาชนในพื้นที่เพื่อควบคุมการส่งน้ำให้ตรงตามวัตถุประสงค์	- จังหวัด - กรมการปกครอง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ
	๓.๔ เตรียมน้ำสำรองสำหรับพื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำนอง โดยการสนับสนุนจัดสรรน้ำเตรียมแปลงเพาะปลูกนาปีที่ ๑ (นาปี)	- กรมชลประทาน
	๓.๕ สำรวจ ตรวจสอบ คั่นคลอง เขื่อนป้องกันตลิ่ง ถนนที่เชื่อมต่อกับทางน้ำในพื้นที่ที่อาจจะเกิดการทรุดตัวเนื่องจากระดับน้ำในทางน้ำที่อาจจะลดต่ำกว่าปกติ	- กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมโยธาธิการและผังเมือง
๔. บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนด (ตลอดฤดูแล้ง)	จัดสรรน้ำตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำที่คณะกรรมการลุ่มน้ำแต่ละลุ่มน้ำกำหนดเพื่อรองรับสถานการณ์เอลนีโญ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก - คณะกรรมการลุ่มน้ำ
๕. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ประหยัดน้ำ และลดการสูญเสียน้ำในทุกภาคส่วน	๕.๑ สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ ถ่ายทอดเผยแพร่ผลการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำภาคการเกษตร และส่งเสริม	- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมวิชาการเกษตร

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
(ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	การปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชเพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และเพิ่มรายได้ในพื้นที่ อาทิ ปลูกพืชใช้น้ำน้อยหรือพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ปรับปรุงระบบการให้น้ำพืชนาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการน้ำ เป็นต้น	- กรมการข้าว - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมชลประทาน - กรมพัฒนาที่ดิน - คณะกรรมการลุ่มน้ำ
	๕.๒ การประหยัดน้ำของหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและประชาชน (๑) วางแผนลดการใช้น้ำของหน่วยงานภาครัฐ พร้อมประชาสัมพันธ์รณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัดในทุกภาคส่วน (๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมใช้ระบบ 3 R เพื่อลดการใช้น้ำจากแหล่งน้ำต่าง ๆ	- ทุกหน่วยงานภาครัฐ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลัก
	๕.๓ ลดการสูญเสียในระบบประปาและระบบชลประทาน (๑) ลดการสูญเสียในระบบประปา (๒) เพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำในระบบชลประทาน โดยการปรับปรุงแนวการส่งน้ำ ให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการน้ำของพื้นที่	- การประปานครหลวง - การประปาสวนภูมิภาค - กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - คณะกรรมการลุ่มน้ำ
๖. เฝ้าระวังและแก้ไขคุณภาพน้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)	เฝ้าระวัง ตรวจวัด ควบคุม และแก้ไขคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลัก แม่น้ำสายรอง รวมถึงแหล่งน้ำที่รับน้ำจากภาคอุตสาหกรรม การเกษตร และชุมชน รวมทั้งเตรียมแผนปฏิบัติการรองรับกรณีเกิดปัญหาและแจ้งเตือนพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งรายงานผลการแก้ไขคุณภาพน้ำ	- กรมควบคุมมลพิษ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาสวนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมปศุสัตว์ - กรมประมง - กรมชลประทาน - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
ด้านการบริหารจัดการ (Management)		
๗. เสริมสร้าง ความเข้มแข็ง ด้านการบริหาร	เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชนและองค์กรผู้ใช้น้ำที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่มีอยู่	- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
จัดการน้ำของชุมชน/องค์กรผู้ใช้น้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)	การเตรียมจัดหาน้ำสำรอง และการกักเก็บให้มียาน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภคและ/หรือการเกษตรตลอดฤดูแล้ง รวมทั้งพัฒนา/เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำชุมชน	- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๘. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ และแผนบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการใช้น้ำอย่างประหยัด และเป็นไปตามแผนที่กำหนด	- กรมประชาสัมพันธ์ - สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ - สำนักงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ - กระทรวงมหาดไทย - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๙. ติดตามและประเมินผล การดำเนินงาน (ตลอดและหลังจากสิ้นสุดฤดูแล้ง)	๙.๑ ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน รายงานผลการให้ความช่วยเหลือ และหากพบการขาดแคลนนํ้าหรือภัยแล้งให้รายงานมายังกองอำนวยการน้ำแห่งชาติและคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๙.๒ ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการ พร้อมสรุปบทเรียน	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ที่มา กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

๓.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗

เพื่อเตรียมพร้อมรับมือฤดูแล้งที่จะเริ่มต้นในเดือนพฤศจิกายนนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติในฐานะฝ่ายเลขานุการ กนช. ได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ภัยแล้งได้อย่างทันท่วงที และเป็นไปตามมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ จำนวน ๙ มาตรการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากสถานการณ์ขาดแคลนนํ้าหรือเสี่ยงภัยแล้ง ส่งเสริมให้เกิดการสร้างอาชีพ รายได้ และการจ้างแรงงานให้กับประชาชนหรือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง รวมทั้งเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมแผนงานโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการตามมาตรการรองรับฤดูแล้งจัดเตรียมความพร้อมของแผนงานโครงการให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

ภายใต้โครงการ...

ภายใต้โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

โดยการเสนอแผนงานโครงการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้แบ่งประเภท แผนงานโครงการที่จะเสนอไว้ทั้งหมด ๕ ประเภท เพื่อรวบรวม จำแนก วิเคราะห์ กลั่นกรองแผนงานโครงการ ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการ แต่ละประเภทดำเนินการ ดังนี้

๑) การซ่อมแซมอาคารชลศาสตร์ เป็นงานซ่อมแซมอาคารชลศาสตร์ ที่ชำรุดเสียหายจากการใช้งานหรือการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การควบคุม การระบายน้ำ และการเก็บกักน้ำ ให้สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์เดิม ของโครงการ เช่น ซ่อมแซมพนังกั้นน้ำ ซ่อมแซมคันกั้นน้ำ ซ่อมแซมคลองส่ง/ระบายน้ำ ซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำ เป็นต้น

๒) การปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ เป็นการปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพจากเดิมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง หรือให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งานในปัจจุบัน เช่น ปรับปรุงอาคารอาคารระบายน้ำล้น ปรับปรุงคลองส่งน้ำ/ระบายน้ำ ปรับปรุงฝาย เพื่อเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ เป็นต้น

๓) การสร้างความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค เป็นงานที่ดำเนินการเพื่อการอุปโภคบริโภค ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงการขาดแคลนน้ำ เช่น ก่อสร้างบ่อน้ำบาดาล ปรับปรุงบ่อน้ำบาดาล ก่อสร้างระบบประปา การปรับปรุงคุณภาพน้ำประปา ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำสำรองเพื่อการอุปโภคบริโภค การปรับปรุงคุณภาพน้ำแหล่งน้ำต้นทุน เป็นต้น

๔) การเพิ่มน้ำต้นทุน เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้ง เป็นงานที่ดำเนินการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้แก่พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำหรือพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้มีความมั่นคงด้านน้ำมากขึ้น เช่น งานขุดลอกห้วย หนอง คลอง บึง สระ งานก่อสร้างแหล่งน้ำใหม่เพื่อการเกษตร งานระบบส่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตร งานบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ ฝนหลวง ธนาการน้ำใต้ดิน เป็นต้น

๕) การเตรียมความพร้อมเครื่องมือเครื่องจักร เป็นการซ่อมแซมบำรุงรักษา เครื่องมือเครื่องจักรที่มีอยู่เดิมให้พร้อมใช้งานได้ทันต่อสถานการณ์ เช่น ซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำและองค์ประกอบ เป็นต้น ซึ่งไม่ใช่การจัดหาเครื่องจักรเครื่องมือใหม่ และไม่เป็นการจัดหาทดแทนเครื่องจักรเครื่องมือเดิมที่มีอยู่

ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจะไม่พิจารณาแผนงานโครงการที่ไม่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เช่น งานด้านซ่อมแซม/ปรับปรุงถนน สะพาน หรืออาคารสิ่งปลูกสร้างบ้านที่พักอาศัย/สำนักงาน งานปรับปรุงภูมิทัศน์ เป็นต้น

รายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ สามารถดาวน์โหลดตาม QR Code ที่ปรากฏแนบท้ายหนังสือ

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๗ และช่วยลดผลกระทบและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้ทันทั่วถึง

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

“ไม่มี”

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบ มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ (๙ มาตรการ) และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ และให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยให้เร่งดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ ให้หน่วยงานเร่งรัดจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ หลังจาก กนช. ให้ความเห็นชอบมาตรการดังกล่าวแล้ว พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ภายใต้อำนาจมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติทุกวันที่ ๕ ของเดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไปจนกว่าจะสิ้นสุดฤดูแล้ง เพื่อให้การขับเคลื่อนตามมาตรการ เป็นไปตามแผนและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๖.๒ ให้หน่วยงานเตรียมแผนงานโครงการและความพร้อมของโครงการให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้ทันต่อสถานการณ์และเป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ เนื่องจากแนวทางการจัดทำแผนงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ กำหนดช่วงเวลาการเสนอรายละเอียด แผนงานภายใต้อำนาจโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและ ฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ อยู่ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับกำหนดประชุม กนช. (การประชุม กนช. ครั้งที่ ๑ กำหนดในช่วงเดือนมีนาคมของทุกปี) และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของ กนช. ตามมาตรา ๑๗ (๒) กำหนดให้พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐและ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำและแผนงบประมาณการบริหารทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทตาม (๑) และเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาในการจัดทำงบประมาณ ประจำปี อาศัยความตามมาตรา ๒๐ แห่ง พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ เห็นควรมอบหมายให้ ประธาน กนช. ให้ความเห็นชอบรายละเอียดแผนงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗ และแจ้งให้ กนช. ทราบต่อไป

๗. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗

๗.๒ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๗๐/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แก้ไข เพิ่มเติมคำสั่งมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติ หน้าที่ประธานกรรมการ และมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติ หน้าที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมาย และ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๘.๑ รับทราบมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖/๒๕๖๗ (๙ มาตรการ) และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๗

๘.๒ มอบหมายหน่วยงานดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว โดยรายงานให้ กนช. ทราบ พร้อมทั้งสรุปผลการดำเนินงานรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๕ ๑๘๐๐ ต่อ ๑๒๑๒, ๑๒๑๖

โทรสาร ๐.๒๕๒๑ ๙๑๔๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nwrc.center@gmail.com

นายทรงเกียรติ ขำทอง หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๙๗๗๔ ๔๔๓๙

นายธนศ กุลกรนิธธรรม หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๘๕๕๖ ๒๓๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒